

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΔΟΣΗΣ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ (ΕΔΙΠ)

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

ΙΟ^ο ΣΥΜΠΟΣΙΟ

“Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ”

ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014

251 ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Η Εταιρεία Διάδοσης Ιπποκρατείου Πνεύματος οργανώνει το 10^ο Συμπόσιο στις 8 Φεβρουαρίου 2014 στο αμφιθέατρο του 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας με θέμα:

Η θέση του γιατρού στην κοινωνία

Η Ιατρική και η ιστορία του ανθρώπου- της κοινωνίας, σε κάθε χρονική περίοδο, έχουν μια στενή και αδιαφιλονίκητη σχέση αλληλεπίδρασης. Η σχέση αυτή μπορεί να αποτελεί την έκφραση του πολιτισμού κάθε περιόδου, ενώ η εικόνα της κοινωνίας ενισχύεται περισσότερο, αν γνωρίζουμε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει τους ασθενείς, αλλά και τι πιστεύει για τις αρρώστιες. Από την άλλη πλευρά, η μελέτη της δράσης των γιατρών, σ' όλα τα επίπεδα του επιστημονικού και κοινωνικού τους έργου, συμβάλλει στην κατανόηση της ίδιας της Ιατρικής, αλλά και του αντικείμενου της, που είναι ο άρρωστος και η νόσος¹. Η σωματική και η ψυχική αδυναμία του ατόμου μπορεί να αντανakλά όχι μόνο συνέπειες της νόσου, αλλά είναι, δυνατόν να επηρεάζεται και από διαφόρους κοινωνικούς παράγοντες. Δεν είναι πάντα εύκολο για το γιατρό, να εκτιμήσει την έκταση και το βαθμό, στον οποίον το επάγγελμά του αποτελεί προϊόν της κοινωνικής δραστηριότητας και ότι συνδέεται άμεσα με όλες τις πτυχές της όπως, είναι η οικονομία, η πολιτική, αλλά και γενικά με κάθε δραστηριότητα του ανθρώπινου πολιτισμού. Αλλά και η εκπαίδευση, η κοινωνική θέση, η αμοιβή του γιατρού, ακόμη και η ειδίκευσή του εξαρτώνται από τις προτιμήσεις και τις αποφάσεις της κοινωνίας. Από το τελευταίο μισό, του 20^{ου} αιώνα και μέχρι τις μέρες μας συσσωρεύονται, με συνεχώς αυξανόμενο ρυθμό, στοιχεία, που ίσως δεν θα ήταν υπερβολικός ο χαρακτηρισμός «κινοσιβάδα», τα οποία υποδηλώνουν ότι το Ιπποκρατικό λειτούργημα διέρχεται βαθειά κρίση². Η μη έγκαιρη αναγνώρισή της, μπορεί αποβεί μοιραία, όσον αφορά την ταυτότητα της ηθικής του Ιατρικού επαγγέλματος, αλλά και βλαπτική για την κοινωνία ως αποδέκτη των υπηρεσιών υγείας². Η ιατρική, ως επιστήμη είναι

κυρίως αναλυτική, ενώ ως τέχνη, είναι συνθετική. Οι προσπάθειες να κατακτήσουμε το επιστημονικό περιεχόμενό της, τείνουν να την καταστήσουν, όσο είναι δυνατόν, πιο επιστημονική. Παρόλα αυτά, είναι πολύ πιθανόν να παραμείνει τέχνη. Ο λόγος είναι ότι η Ιατρική ασχολείται με ανθρώπους, που έχουν ψυχική και ελεύθερη βούληση. Έτσι, ο γιατρός πρέπει να φέρει όλα τα στοιχεία μιας ολοκληρωμένης ανθρωπίνης ύπαρξης, όπως είναι εκείνα της ανθρωπιάς, αλλά και ενδιαφέροντα, που να αγγίζουν όλες τις πτυχές της πολιτισμικής δράσης του. Αυτό, γιατί το κύριο έργο του δεν είναι οι διαταραχές του μεταβολισμού, οι λοιμώξεις, ή τα νεοπλασμάτα, αλλά ο άρρωστος άνθρωπος. Η βοήθεια, που έχει λάβει ο γιατρός, όσον αφορά αυτήν την πτυχή του έργου του, είναι ελάχιστη. Αυτό γιατί, η προσήλωση στο πείραμα τον έχει απομακρύνει από τη στάση που πρέπει να έχει απέναντι στον άρρωστο. Με άλλα λόγια, η γνώση για την ανθρώπινη φύση έχει αντικατασταθεί από την επιστημονική αφάιρεση³. Η ανάγκη εκπαίδευσης των γιατρών, στις ανθρωπιστικές επιστήμες, αρχίζει να διαφαίνεται ήδη από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα, όταν το πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου της Padova περιέλαβε πολλές από αυτές. Προκειμένου να φανούν οι πραγματικές συνθήκες άσκησης της Ιατρικής, Ιατρικές Σχολές στις ΗΠΑ, Αυστραλία, Καναδά, Βρετανία, ήδη από τη δεκαετία του '60, έκαναν ριζοσπαστικές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών τους με στόχο να γίνει ευρύτερα γνωστή στο φοιτητή η κοινωνική διάσταση του έργου του. Στη βάση αυτή προστέθηκαν μαθήματα λογοτεχνίας, φιλοσοφίας, μουσικής θεάτρου, ιστορίας, εικαστικών τεχνών, κινηματογράφου, δικαίου, οικονομικών και πολιτικών επιστημών, καθώς και θεολογίας⁴. Η Ιατρική περιέλαβε στα αντικείμενά της και αυτό το μη επιστημονικό, κοινωνικό περιβάλλον, χωρίς τη γνώση του οποίου τα προβλήματα της υγείας και της νόσου δεν μπορούν να γίνουν πλήρως κατανοητά, ενώ καθιστούν το γιατρό ικανότερο στην επικοινωνία του με τον άρρωστο.

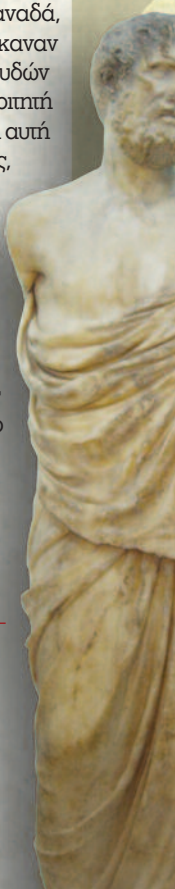
Για την Οργανωτική Επιτροπή

Ο Γεν. Γραμματέας
Ευαγ. Βογιατζάκης

Ο Πρόεδρος
Π.Ν. Ζηρογιάννης

Βιβλιογραφία

- (1) Αποστολίδης Π. Ο Ιπποκράτης στην Ιατρική της εποχής μας. Εκδόσεις Σιγμή, Αθήνα 2005
- (2) Παυλάτος Φ. Κρίση στο Ιπποκρατικό λειτούργημα. Η Ιπποκρατική ηθική στις σύγχρονες εξελίξεις. Πρακτικά Ημερίδας ΕΔΠΠ, 1ος τόμος. Επιμέλεια Ζηρογιάννης Ν. Π., Κοσιμίδης, Εκδόσεις Τεχνόγραμμα, Αθήνα 2006
- (3) Ackerknecht H.E. Ιστορία της Ιατρικής. Εκδόσεις Μαραθιά, Αθήνα 1992
- (4) Μουντοκαλάκης Θ. Ανθρωπισμός και Ιατρική Εκπαίδευση. Από την ομιλία κατά την Τελετή απονομής του βραβείου εξαιρετικής Πανεπιστημιακής Διδασκαλίας στη μνήμη Β. Ξανθόπουλου, Σ. Πνευματικού (Προσωπική επικοινωνία)

ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014

08:00 - 09:00

Προσέλευση - Εγγραφές

09:00 - 09:30

Τελετή Έναρξης - Χαιρετισμοί

Πρόεδρος ΕΔΙΠ Πάνος Ν. Ζηρογιάννης

Πρόεδρος Ιατρικού
Συλλόγου Αθηνών Γεώργιος Πατούλης

Πρόεδρος ΚΕΣΥ Παναγιώτης Σκανδαλάκης

09:30 - 10:30

**Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ:
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ**

Προεδρεύουν: Έφη Πουλάκου - Ρεμπελάκου, Γεώργιος Δαικος

Ο ρόλος του γιατρού ως μέντορα στην ιατρική εκπαίδευση
Κωσταντίνος Κολλιός

Γιατρός και Δικαιοσύνη: Αμυντική Ιατρική;
Ελένη Παπαευαγγέλου

Τέχνη και Ιατρική: Κλινική Εικόνα
Αικατερίνη Κιτσιλή

10:30 - 10:45

Συζήτηση

10:45 - 11:25

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΚΗΡΥΚΕΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Προεδρεύουν: Γεώργιος Πετρίκκος, Δημοσθένης Σκάρλος

Πρότυπα Ιατρικής σκέψης στη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα.
Συσχέτιση με σύγχρονα κοινωνικά φαινόμενα
Φώτης Βλαστός

Ιατρική και Λογοτεχνία. Ένα παράδειγμα από τον 19^ο αιώνα:
θετικισμός και νατουραλισμός
Αθανάσιος Καραβάτος

11:25 - 11:45

Συζήτηση

11:45 - 12:00

Διάλειμμα καφέ

12:00 - 13:30

**Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΘΕΑΤΡΟ,
ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ**

Προεδρεύουν: Στέφανος Γερούλανος, Ευγένιος Κουμαντάκης

Η φιλοδοξία του να είσαι γιατρός
Πάνος Αποστολίδης

Η αλλαγή της προβολής του γιατρού από τον κινηματογράφο
τις τελευταίες δεκαετίες
Αθανάσιος Διαμαντόπουλος

Ο γιατρός στη νεοελληνική δραματουργία
Πούκνερ Βάλτερ

Γιατροί ηγετών και η ευθύνη τους απέναντι στην κοινωνία
Θεόδωρος Μουντοκαλάκης

13:30 - 14:00

Συζήτηση

14:00 - 14:30

ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Προεδρεύουν: Π.Ν. Ζηρογιάννης, Ευαγ. Βογιατζάκης, Διόν. Παπαντωνάτος

Αναγόρευση σε κήρυκα του ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Του Ομότιμου Καθηγητού κ. Αθανάσιου Καραβάτου

Τον υποψήφιο κήρυκα παρουσιάζει ο κος: Πάνος Ν. Ζηρογιάννης

Του Ιατρού κ. Φώτη Βλαστού

Τον υποψήφιο κήρυκα παρουσιάζει ο κος: Ευάγγελος Βογιατζάκης

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ (ΕΔΙΠ)

ΤΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ

251 ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
Π. Κανελλοπούλου 3 (πρώην Κατεχάκη)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ι. Κοσμίδης
ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Π. Ν. Ζηρογιάννης
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Γ. Πετρίκκος
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Αθ. Διαμαντόπουλος
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	Ε. Βογιατζάκης
ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	Σημ. Προβατοπούλου
ΤΑΜΙΑΣ	Γ. Δαΐκος
ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ	Δ. Παπαντωνάτος
ΜΕΛΗ	Ε. Κουμαντάκης
	Δ. Σκάρλος
ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ	Κ. Κολλιός

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ

Θεσσαλονίκης 12, 153 44 Γέρακας
Τηλ.: 210 6048260, **Fax:** 210 6047457
E-mail: mschismenou@free-spirit.gr